

Strategisk plan for Drammensregionen

2008 – 2011

*Behandlet og anbefalt av Rådet for Drammensregionen,
1. oktober 2008*

Hurum

Røyken

Lier

Drammen

Nedre Eiker

Øvre Eiker

Sande

Svelvik

INNHOILDSFORTEGNELSE

1. HENSIKTEN MED REGIONSAMARBEIDET	3
2. REGIONRÅDETS ROLLE	4
3. RAMMER.....	4
4. NÅSITUASJON	5
5. VISJON, MÅL OG SATSINGSOMRÅDER	6
6. NÆRINGSUTVIKLING	8
7. FREMDRIFT OG MÅLSETTINGER	9
8. ORGANISERING AV REGIONRÅDET	10
9. ORGANISERING AV REGIONRÅDETS ARBEID.....	10
10. SAMARBEID I OG UTENFOR REGIONEN	10
11. SUKSESSKRITERIER	11
12. UNDERLAGSDOKUMENTER	11
VEDLEGG: SAMMENLIGNING MED ANDRE REGIONER.....	12

1. HENSIKTEN MED REGIONSAMARBEIDET

Samarbeidet mellom de åtte kommunene Hurum, Røyken, Drammen, Lier, Nedre Eiker, Øvre Eiker, Sande og Svelvik er organisert gjennom Rådet for Drammensregionen, som ble etablert i 2004. Til sammen har de åtte kommunene ca. 164 000 innbyggere og er Norges 4. største region (kilde: KS).

Kommunene erkjenner at resultater oppnås bedre og raskere ved samarbeid enn ved å stå alene. Samarbeidet konsentreres om områder der kommunene har felles mål, verdigrunnlag og forpliktelse.

Regionrådet er den naturlige arena for samhandling mellom kommunene i Drammensregionen.

Strategiplanen for 2008 – 2011 er politisk behandlet i regionens kommuner og vedtatt av Rådet for Drammensregionen. Sammen med årlige handlingsprogrammer bestemmer strategiplanen hovedlinjene for hva Rådet for Drammensregionen skal arbeide med. Planen er i overensstemmelse med regional planstrategi for Buskerud.

Regionsamarbeidets formål, verdigrunnlag, visjon og hovedmål er som følger:

Formål

”Regionsamarbeidet skal styrke Drammensregionens attraktivitet og gjennomslagskraft, slik at det skapes vekst og utvikling i regionen.”

Verdigrunnlag

Regionsamarbeidet bygger på følgende verdier: Bærekraftig vekst, kvalitet og positive effekter for alle regionkommunene.

Visjon

Drammensregionen - landets mest attraktive og konkurranskraftige region

Hovedmål 2008 – 2011

- Styrke regionens kompetanse og verdiskaping
- Utvikle kommunal oppgaveløsning
- Styrke regionens rolle som innovatør i samfunnsutviklingen

Regionrådets arbeid er et vedvarende arbeid over mange år. Foreliggende strategiplan gjelder perioden 2008 - 2011 og rulleres hvert fjerde år, første gang høsten 2011. Det foretas en jevnlig vurdering av arbeidet.

2. REGIONRÅDETS ROLLE

For å få god effekt ut av samarbeidet mellom kommunene har Rådet for Drammensregionen følgende roller:

Påvirkningsaktør

Regionrådet skal på vegne av kommunene, og i kraft av regionkommunenes størrelse, innta en påvirkningsrolle i forhold til viktige aktører, fora og beslutninger.

Innovatør

Regionrådet skal være en innovatør, ved å være en pådriver for nyskaping, utvikling og miljøorientering i kommunene og i næringslivet.

Tilrettelegger

Regionrådet skal tilrettelegge for og bidra til andres suksess, både for regionens kommuner og private og offentlige virksomheter. Rådet må nøye vurdere om prosjekter praktisk skal gjennomføres i egen regi eller av andre aktører.

Regionrådet utøver sin rolle innenfor rammen av regionrådets visjon, mål og samarbeidsområder.

3. RAMMER

De åtte kommunene betaler et bidrag til drift av Rådet for Drammensregionen på et flatt beløp per innbygger. Sammen med løpende finansiering fra andre offentlige parter legger det rammene for regionrådets virksomhet. Utover dette finansieres og utvikles prosjekter og andre tiltak gjennom samarbeid med både privat, offentlig og frivillig sektor.

4. NÅSITUASJON

Drammensregionen er i en rivende utvikling. Betydelig ressurser er investert i steds- og byutvikling. Papirbredden ble virkeliggjort på rekordtid, som et resultat av et bredt, regionalt samarbeid. Store, private aktører ser regionen som et attraktivt investeringsområde. En strøm av nye tiltak i regi av ulike aktører bringer regionen fremover. Slik utvikles regionalt samarbeid, fellesskap og stolthet og slik styrkes regionens attraksjonskraft.

“Næringsanalyse for Drammensregionen” (Telemarksforskning, 2008) viser følgende utviklingstrekk for regionen:

- Befolkningsveksten er høyere i regionen enn i andre vekstregioner på Østlandet
- Befolkningen øker mer enn det veksten i arbeidsplasser skulle tilsi
- Regionen har siste 5 år hatt sterkere vekst i arbeidsplasser enn andre vekstregioner
- Regionen har stor netto utpendling, dvs. underskudd på arbeidsplasser
- Antall nyetableringer i regionen er svært høyt
- Andel vekstbedrifter i regionen er litt lavere enn landsgjennomsnittet
- Næringslivet i regionen har god lønnsomhet
- Regionen har i flere år vært blant landets beste når det gjelder næringsutvikling (nr. 11 av landets 83 regioner i 2006)

Innenfor dette bildet er det stor variasjon mellom regionkommunene.

Drammensregionen vurderes å ha følgende styrker, svakheter, muligheter og trusler sett i forhold til å bli en mer attraktiv region:

<p>STYRKER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blant de beste regionene i landet innen næringsutvikling • Høy attraktivitet som bosted • Velfungerende bo- og arbeidsmarked, med mange mennesker og god kommunikasjon innen et tydelig avgrenset område 	<p>SVAKHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ubalansert vekst innad i regionen • For få bransjer/jobber som tiltrekker personer med høyere utdannelse. • For få synlige, sterke fagmiljøer • For dårlig gjennomføringskraft på grunn av for svak felles forpliktelse mellom kommunene • For dårlig samordning innen areal- og transportplanlegging
<p>MULIGHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tydeligere kommunisere regionens kvaliteter og muligheter, både i og utenfor regionen • Bedre utnytte mulighetene knyttet til interkommunal oppgaveløsning • Styrke regionens rolle som innovatør i samfunnsutviklingen • I sterkere grad fremme kommunenes felles interesser, som region 	<p>TRUSLER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taper i konkurransen med andre vekstregioner og sterke akser nord og øst for Oslo • For dårlig og for lite fremtidsrettet fysisk infrastruktur internt i regionen

Figur 1: Regionens styrker, svakheter, muligheter og trusler sett i forhold til å bli en mer attraktiv region

5. VISJON, MÅL OG SATSINGSOMRÅDER

Formål

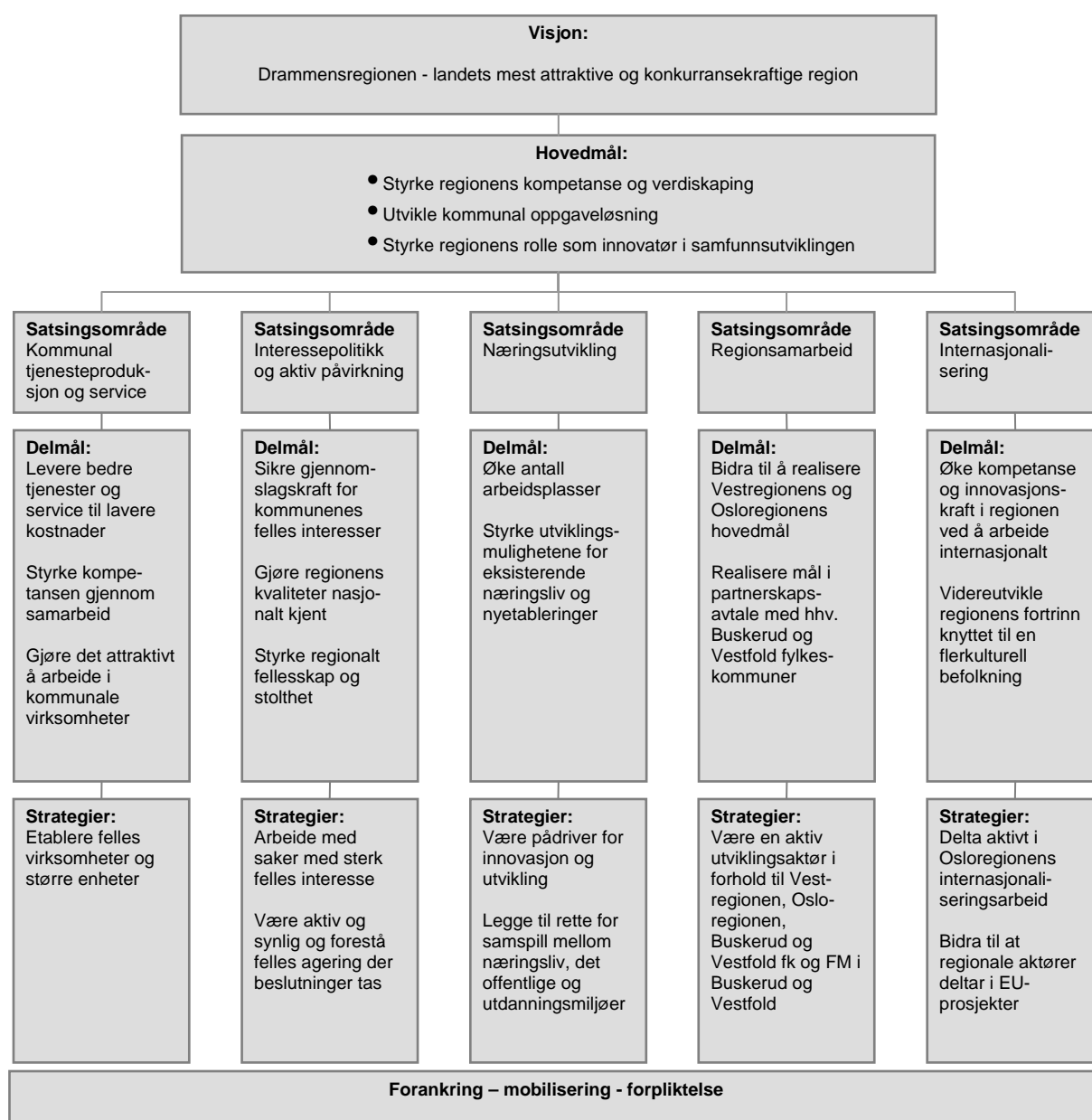
"Regionsamarbeidet skal styrke Drammensregionens attraktivitet og gjennomslagskraft, slik at det skapes vekst og utvikling i regionen."

Verdigrunnlag

Regionsamarbeidet bygger på følgende verdier: Bærekraftig vekst, kvalitet og positive effekter for alle regionkommunene.

Strategisk modell

Sammenhengen mellom regionrådets visjon, mål og strategier er som følger:

Figur 2: Regionsamarbeidets visjon, mål, satsingsområder og strategier.

Målrrettede tiltak knyttet til satsingsområdene beskrives i rullerende handlingsprogram.

5.1 Nærmere om innhold og begreper

Formål

Regionsamarbeidets formål innebærer å "styrke Drammensregionens attraktivitet og gjennomslagkraft, slik at det skapes vekst og utvikling". Med "attraktivitet" menes at personer og virksomheter bevisst velger å flytte til og forbli i regionen, for å bo, arbeide, studere, etablere virksomhet, drive virksomhet her osv. Med "gjennomslagkraft" menes det å bevisst utnytte regionkommunenes mulighet til å bruke sin størrelse og tyngde for å få gjennomslag for viktige, felles interesser og standpunkter. "Vekst og utvikling" skal være i tråd med samarbeidets verdigrunnlag.

Verdigrunnlag

Samarbeidets verdigrunnlag inkluderer "bærekraftig vekst, kvalitet og positive effekter for alle regionkommunene". "Bærekraftig vekst" er en utvikling som ikke går på bekostning av fremtidige generasjoners livskvalitet. "Kvalitet" betyr anerkjennelse av at et gjennomtenkt og godt arbeid. "Positive effekter for alle regionkommunene" betyr at alle de åtte kommunene skal oppleve at de blir inkludert og at de alle høster fordeler av regionsamarbeidet. Verdiene skal gjenspeiles i hele regionsamarbeidet.

Visjon

Samarbeidets visjon er at Drammensregionen skal bli "landets mest attraktive og konkurransekraftige region". Begrepet "attraktivitet" er forklart ovenfor. Med "konkurransekraftig" menes at regionen ønsker å vinne frem i den sterke konkurransen om flere innbyggere, flere arbeidsplasser, arbeidskraft, nye, fremtidsrettede fagmiljøer, bevilgninger til fysisk infrastruktur, å sette den politiske dagsorden mv.

Hovedmål

Et hovedmål er å "styrke regionens kompetanse og verdiskaping". Riktig kompetanse er avgjørende for innovasjon, verdiskaping, næringsutvikling og vekst. Med "verdiskaping" menes det å skape økonomiske verdier for næringslivet, innbyggerne og samfunnet. Dette er et viktig fundament blant annet for å oppnå ikke-økonomiske goder.

Et annet hovedmål er å "utvikle kommunal oppgaveløsning". Dette innebærer å levere bedre tjenester og service til lavere kostnader ved å etablere interkommunalt samarbeid. Samarbeidet skal bidra til å styrke kompetansen og gjøre det mer attraktivt å arbeide i kommunale virksomheter.

Et tredje hovedmål er å "styrke regionens rolle som innovatør i samfunnsutviklingen". Med "regionen" menes alle regionens aktører, herunder kommuner, næringsliv, utdanningsmiljøer og offentlige aktører. Ambisjonen er at de utfordrer seg selv til å ta en mer visjonær, nyskapende, initiativrik og aktiv rolle for å styrke regionens innovasjonskraft.

6. NÆRINGSUTVIKLING

Strategisk næringsplan for Drammensregionen 2005 – 2015, som er politisk vedtatt i regionens åtte kommuner, tas inn i den foreliggende strategiplanen.

Næringsplanen angir at det å øke antall arbeidsplasser er regionens viktigste mål innen næringsutvikling. For å nå målet må utviklingsmulighetene for eksisterende næringsliv og nyetableringer styrkes. Regionrådet må være en pådriver for innovasjon og utvikling og legge til rette for samspillet mellom regionens næringsliv, offentlige aktører og kompetansemiljøer.

For å nå målene må det tas tak i de viktigste drivkreftene for næringsutvikling. Ut fra dette videreføres følgende satsingsområder i næringsplanen:

- Kompetanse
- Innovasjon
- Infrastruktur
- Kultur og reiseliv
- Miljø

Et godt omdømme er viktig for eksisterende næringsliv og for å tiltrekke nye virksomheter. Regionens omdømme bygges opp og er et resultat av å gjennomføre aktiviteter som oppfattes som positive. Kostnadskrevende omdømmetiltak skal ikke iverksettes.

Næringslivet har hovedansvaret for næringsutvikling og konkurransedyktige arbeidsplasser. Kommunene skal legge til rette for næringslivet ved å tilby gode rammebetingelser og skape muligheter for næringsutvikling og vekst.

Strategiplanen har forankring i regionens næringsliv og dets organisasjoner / råd. Planen skal bidra til å realisere næringslivets egne ønsker og prioriteringer ved at regionrådet:

- Deltar aktivt i felles prosjekter av regional betydning
- Er en arena for drøfting av spørsmål i tilknytning til areal- og transportplanlegging som ikke naturlig hører hjemme i de primære samarbeidsorganene Osloregionen, Vestregionen og Buskerudbyen
- Bidrar til en samordning av kommunale regelverk og tjenester
- Utvikler Drammensregionen som attraktiv arbeidsplass for høyt utdannende
- Styrker samarbeidet med regionens høyskolemiljøer

Det inngås partnerskapsavtale med hhv. Buskerud fylkeskommune og Vestfold fylkeskommune ut fra satsingsområdene.

7. FREMDRIFT OG MÅLSETTINGER

Regionrådets arbeid er et vedvarende arbeid over mange år. Det foretas en jevnlig vurdering av arbeidet, både i forhold til å styrke regionens attraktivitet og av selve regionsamarbeidet.

Drammensregionens visjon er å bli landets mest attraktive region. For å måle utviklingen i innværende planperiode har regionen satt seg som mål å bli blant de to beste blant følgende sammenlignbare regioner: Nedre Romerike, Nedre Glomma, Grenlandsregionen og 12k Vestfold.

Utviklingen måles ut fra følgende måltall:

	2004	2005	2006	2007
Befolkning per 31.12	156.238	157.823	159.867	162.785
Befolkningsvekst	0,8 %	1,0 %	1,3 %	1,8 %
Netto innenlands innflytting	0,2 %	0,4 %	0,6 %	0,7 %
Andel med høyere utdanning (over 16 år)	20,5 %	21,1 %	21,5 %	
Bruttoinntekt per innbygger (kr)	288.300	308.800	293.800	
Andel barn/unge (0 - 15 år)	21,3 %	21,1 %	20,9 %	20,8 %
Valgdeltakelse (stortings-/kommunevalg)		77,2 %		59,6 %
Sysselsettingsandel (20 – 67 år)	79,8 %	79,9 %	81,5 %	
Vekst arbeidsplasser	1,1 %	1,5 %	3,2 %	
Vekst private arbeidsplasser	1,8 %	2,6 %	3,3 %	
Egendekning arbeidsplasser	83,7 %	84,0 %	83,8 %	
Etablererfrekvens	8,6 %	10,2 %	9,7 %	8,9 %
Andel lønnsomme foretak	71,6 %	71,4 %	77,4 %	
Andel foretak med omsetningsvekst	59,2 %	57,3 %	56,8 %	
Saksbehandlingstid byggesaker	40,0 dg	36,5 dg	39 dg	

Figur 3: Måltall for regionrådets arbeid, tall for Drammensregionen 2004 – 2007. Kilde: Hovedsakelig SSB. Mangelen på tall for 2007 skyldes at statistikk ikke er tilgjengelig.

En sammenligning mellom Drammensregionen og de utvalgte regionene er vedlagt (vedlegg 1).

Regionsamarbeidet måles ved en analyse som foretas av NIVI Analyse AS. Denne gir regionkommunenes evaluering av samarbeidet, samt at kommunene kan gi innspill til det videre arbeidet.

8. ORGANISERING AV REGIONRÅDET

Regionrådet er et verktøy for kommunene og arbeider med de områdene som kommunene har definert som satsingsområder. Regionens kommuner er likestilte.

Regionrådet består av ordførerne i de regionens åtte kommuner. Rådet fungerer som møteplass og regionalt forum for ordførerne. I tillegg møter kommunenes respektive rådmenn, regionrådets sekretariat og Buskerud fylkeskommunes politiske og administrative representanter. Andre virksomheter/gjester inviteres etter behov. Regionrådet møtes 5 - 6 ganger per år.

Rådmannsgruppen forbereder saker til regionrådet. Administrasjonen forbereder saker til rådmannsmøtet og – på vegne av rådmennene – til regionrådsmøtet. Årskonferanse med kommunenes formannskapsmedlemmer avholdes en gang i året.

9. ORGANISERING AV REGIONRÅDETS ARBEID

Regionrådets arbeid forankres i regionens kommuner. Planer/programmer vedtas av kommunestyrene, som gir regionrådet fullmakter til initiativ, handling og fremdrift. Kommunenes politiske og administrative nivå får jevnlig informasjon om arbeidet.

Det skal være god balanse mellom forankring og fremdrift i arbeidet. Det er av avgjørende betydning at rådets arbeid har solid forankring i kommunene. Samtidig må kommunene forplikte seg til en rask saksbehandling, for å sikre fremdrift og resultater.

Regionsamarbeidet omfatter en rekke satsingsområder og konkrete tiltak. Det er ønskelig at alle regionkommunene deltar i større samarbeidsprosjekter. Kommunene kan på fritt grunnlag velge om de ønsker å delta i mindre prosjekter og tiltak.

Arbeidet kan enten organiseres direkte mellom kommunene, via regionrådets sekretariat eller på andre måter. Hvilke satsingsområder og tiltak som prioriteres og hvordan arbeidet organiseres angis i de årlige handlingsprogrammene.

10. SAMARBEID I OG UTENFOR REGIONEN

Regionrådet er avhengig av et godt samarbeid med en rekke parter i og utenfor regionen for å lykkes med sitt arbeid. De viktigste samarbeidspartnerne i regionen – utover regionens kommuner – er næringsrådene, fylkeskommunene, fylkesmennene, høyskolemiljøene, virkemiddelapparatet, arbeidslivets parter og transportaktører.

Kommunene i Drammensregionen deltar i flere regionsamarbeid. Felles representasjon gjennom Drammensregionen gir regionkommunene større innflytelse enn hvis de skulle deltatt enkeltvis. Alle de åtte kommunene deltar i Osloregionen og Vestregionen. Kommunene deltar via fylket i Østlandssamarbeidet.

Det er viktig å ha en hensiktsmessig arbeidsdeling og et godt samarbeid mellom partene, slik at ressursene brukes best mulig. Dette konkretiseres i de årlige handlingsprogrammene.

11. SUKSESSKRITERIER

Kriterier for å lykkes med regionsamarbeidet:

- Sterk felles regional plattform basert på trygghet og tillit
- Felles vilje og forpliktelse til å nå felles mål
- God kommunikasjon mellom regionrådet og regionkommunene
- Tett samarbeid med eksterne parter

12. UNDERLAGSDOKUMENTER

Følgende dokumenter danner utgangspunkt for arbeidet med strategiplanen:

- Måldokument for Rådet for Drammensregionen, 2004
- Strategisk næringsplan for Drammensregionen 2005 - 2015
- Næringsanalyse Drammensregionen, Telemarksforskning 2008

VEDLEGG: SAMMENLIGNING MED ANDRE REGIONER

Nedenfor sammenlignes Drammensregionen med fire andre regioner. Disse regionene er valgt fordi de ligger på Drammensregionen med tanke på beliggenhet, næringsstruktur, befolkningsstørrelse og/eller vilje til vekst.

Måltallene referer seg til utvalgte måltall for regionrådets arbeid, jfr. kap. 7. Tallene er fra 2006 og er hovedsakelig hentet fra SSB.

<i>Tall fra 2006</i>	Drammens-regionen	Nedre Romerike	Nedre Glomma	Grenlands-regionen	12k Vestfold
Befolkning per 31.12	159.867	148.165	125.770	101.096	209.511
Befolkningsvekst	1,3 %	2,0 %	0,8 %	0,3 %	0,8 %
Netto innenlands innflytting	0,6 %	1,0 %	0,3 %	0,0 %	0,2 %
Andel med høyere utdanning (over 16 år)	21,5 %	22,5 %	19,6 %	20,0 %	22,6 %
Bruttoinntekt per innbygger (kr)	293.800	315.600	265.500	277.600	283.400
Andel barn/unge (0 – 15 år)	20,9 %	21,9 %	19,8 %	19,9 %	20,1 %
Valgdeltakelse					
Sysselsettingsandel (20 – 67 år)	81,5 %	84,6 %	78,1 %	78,8 %	80,3 %
Vekst arbeidsplasser	3,2 %	3,3 %	3,8 %	2,6 %	3,4 %
Vekst private arbeidsplasser	3,3 %	3,4 %	4,8 %	3,3 %	3,9 %
Egendekning arbeidsplasser	83,8 %	77,2 %	95,0 %	97,0 %	93,6 %
Etablererfrekvens	9,7 %	9,5 %	9,4 %	8,8 %	8,6 %
Andel lønnsomme foretak	77,4 %	76,2 %	73,8 %	73,1 %	74,0 %
Andel foretak med omsetningsvekst	56,8 %	56,8 %	54,3 %	55,2 %	56,5 %
Saksbehandlingstid byggesaker	39,0 dg	30,0 dg	42,0 dg	31,8 dg	33,6 dg

Figur 4: Drammensregionen sammenlignet med andre regioner